

U SISKU ODRŽANO SREDIŠNJE OBILJEŽAVANJE 30. OBLJETNICE DANA EUROPSKE BAŠTINE U HRVATSKOJ

Vidljivi rezultati obnove u Sisku

Obnovili smo preko 300 od 500-tinjak zgrada oštećenih u zagrebačkom i petrinjskom potresu, angažirano je 1,6 milijardi eura, rekla je u Sisku ministrica kulture

Piše Željko Maljevac

U Sisku je 26. rujna, povodom pete obljetnice petrinjskog potresa i obnove u potresu zaštićenih spomenika kulture, održano središnje obilježavanje 30. obljetnice Dana europske baštine u Hrvatskoj, koju je organiziralo Ministarstvo kulture i medija RH u suradnji sa Sisačkom biskupijom, Nacionalnim muzejom moderne umjetnosti i Područnom konzervatorskom službom Sisak. Program je započeo obilaskom zgrade Sisačko-moslavačke županije u glavnoj sisačkoj Ulici Stjepana i Antuna Radića 36 (Druga ulica), čija je obnova, koju financira Ministarstvo kulture i medija, pri završetku. Obilježavanju obljetnice i obilasku zgrade priključili su se ministrica kulture i medija Nina Obuljen Koržinek sa suradnicima, župan Sisačko-moslavačke županije Ivan Celjak, gradonačelnik Siska Domagoj Orlić te brojni uzvanici, konzervatori i restauratori i izvođači radova koji obnavljaju taj prekrasan objekt s kraja 19. stoljeća u kojemu su se tijekom vremena nalazile gradska i županijska uprava.

Obnovljena povijesna zgrada županije

Prilikom obilaska zgrade s tijekom njezine obnove prisutne je upoznala voditeljica Područne službe za konzervatorske poslove Sisač Ivana Miletić Čakširan. „Glavna namjena zgrade Sisačko-moslavačke županije očituje se u svemu onom što smo mi konzervatori nastojali prezentirati u sklopu same obnove, a to su njezini izvorno očuvani elementi, kao što je najstariji grb grada Siska postavljen u javnom prostoru 1870-ih kada je građena sama zgrada. U sklopu sadašnje obnove, taj je grb restauriran i nadomješteni su samo njegovi dekorativni elementi, dok je oblik grba zadržan u zatečenom stanju, s obzirom da zapravo ne znamo kako su svi njegovi elementi izvorno izgledali. Na njemu su provedeni restauratorski radovi i on je očišćen te danas prezentiran na zgradi županije. U obnovi smo našli i izvorne oslike interijera koji su krasili ovu zgradu krajem 19. stoljeća, nalaz oznake Tergovišta Sisek, primjer vrlo rijetkog nalaza iz sredine 19. stoljeća, a koji smo također restaurirali i koji predstavljamo javnosti“, naglasila je Ivana Miletić Čakširan.

Projekt obnove provodi se u suradnji sa Sisačko-moslavačkom županijom, a financira ga Ministarstvo kulture i medija RH. Vrijednost radova obnove je 6,3 milijuna eura. U obnovu zgrade uključeno je i uređenje okoliša na Trgu Ljudevita Posavskog. Uređenjem okoliša oko zgrade Sisačko-moslavačke županije, Sisak će dobiti prelijep gradski trg u središtu grada. Uz obnovljenu zgradu županije nalazi se obnovljena zgrada Narodne knjižnice i čitaonice „Vlado Gotovac“ Sisak (bivša upravna zgrada nekadašnje Sisačke banke), preko puta ceste obnavlja se bivša zgrada Glazbene škole Frana Lhotke (nekadašnja sinagoga), u kojoj će biti Gradska koncertna dvorana, s druge strane trga nalazi se obnovljena zgrada Općinskog i županijskog suda Sisak te obnovljeni Odgojno-obrazovni i kulturni centar (bivša zgrada Policijske uprave i zatvora) s Glazbenom školom Frana Lhotke, županijskim dječjim vrtićem „Zvezdice“, galerijama Kulturno-povijesnog centra Sisačko-moslavačke županije, art cafeom, koncertnom dvoranom i apartmanima za gostujuće umjetnike.

Obnovljena povijesna zgrada Sisačko-moslavačke županije

Obnovljena zgrada Katoličkog kulturnog centra i Kustodije Sisačke biskupije

Na izložbi su zastupljeni radovi: Ivana Meštrovića, Roberta Frangeša Mihanovića, Ivana Kožarića, Rudolfa Valdeca, Šime Vulasa, Ksenije Kantoci, Ratka Petrića, Tomislava Ostoje, Antona Dominika Fernkorna i Nevena Bilića

Sinagoga pa glazbena škola, a uskoro i koncertna dvorana

Katedrala Uzvišenja sv. Križa u obnovi

Katolički kulturni centar

Središnje obilježavanje 30. Dana europske baštine u Hrvatskoj nastavljeno je u obnovljenoj zgradi Katoličkog kulturnog centra i Kustodije Sisačke biskupije, jedinstvenom primjeru neoklasicističkog stila gradnje na Trgu bana Josipa Jelačića (nekadašnjem kinu „Sloboda“), gdje se uređuje Dijecezanski muzej Sisačke biskupije. Zgrada je to pokraj tzv. Velikog Kaptola gdje je 1839. izvedena povijesna drama Ivana Kukuljevića Sakcinskog *Juran i Sofija ili Turci kod Siska*, a danas je sjedište sisačkog biskupa.

U pozdravnoj riječi sisački biskup mons. Vlado Košić zahvalio je Ministarstvu kulture i medija te ministrici Obuljen Koržinek na velikoj pomoći u obnovi sakralnih objekata i sakralne baštine Sisačke biskupije nakon potresa, kao i konzervatorima Konzervatorske službe u Sisku. Naveo je kako je prošle godine završena obnova 11 sakralnih objekata u Sisačkoj biskupiji, obnavlja se 17 sakralnih objekata (crkava, nekoliko župnih kuća i kapela), među njima je i Kustodija Sisačke biskupije, dok je prije mjesec dana u obnovu stavljeno još 16 sakralnih objekata stradalih u potresu te slijedi dovršetak obnove još 33 sakralna objekta.

„Zahvaljujem svima koji su sudjelovali u obnovi i pripremi, a moja je želja da ova zgrada doista postane Katolički kulturni centar. Ovdje želimo promicati kršćanske vrijednosti, baštinu i umjetnost, na dobrobit cijele zajednice“, rekao je mons. Košić.

Ministrica kulture: Hvala vrijednim konzervatoricama iz Siska

Izložbu *Kratka povijest hrvatske moderne skulpture* Nacionalnog muzeja moderne umjetnosti otvorila je ministrica kulture i medija Nina Obuljen Koržinek. „Ministarstvo kulture i medija je nakon zagrebačkog pa onda nakon petrinjskog potresa preuzelo na sebe više od 500 zgrada, od toga ih je nešto više od 300 za sada završeno. Do sada smo angažirali više od milijardu i šesto milijuna eura za tu povijesnu obnovu, to je uključivalo provođenje svih žurnih mjera, izrade dokumentacije i evakuacije, a onda i pristup obnovi. I svaka zgrada, i manja i velika, opsegom i površinom, zapravo je u tom procesu obnove pružila jedinstveno iskustvo spoznaje tih različitih baštinskih slojeva koji su nam ponekad bili sakriveni ili su s vremenom bili uništeni“, naglasila je ministrica.

Iskazala je veliku zahvalu konzervatorima i restauratorima, kolegama zaposlenima u Ministarstvu kulture i medija, u područnim službama, u Hrvatskom restauratorskom zavodu, ali i svim zaposlenicima mreže arhiva, knjižnica, muzeja, kao i brojnim drugim stručnjacima koji su zajedno s njima kao projektanti, inženjeri koji su realizirali obnovu, izvođači, ali i brojni stručnjaci angažirani na izradi svih potrebnih konzervatorskih elaborata, sudjelovali u tom povijesnom procesu obnove.

Ministrica je posebno zahvalila Konzervatorskoj službi Ministarstva kulture i medija u Sisku:

„Naravno, ovdje posebno iskazujem poštovanje i zahvalnost našem hrabrom i stručnom timu, ekipi zaista posvećenih žena koje su ovdje u Sisku, u ovoj područnoj konzervatorskoj službi, u jednom trenutku ne samo realizirali ono što je bila obnova u nadležnosti Ministarstva kulture i medija, nego u velikoj mjeri bili ključni pokretač obnove cijele županije i obnove u različitim sektorima“, zahvalila je i čestitala ministrica Nina Obuljen Koržinek.

Istaknula je „kako se taj prostor, koji je gotovo dovršen, otvara javnosti izložbom Nacionalnog muzeja moderne umjetnosti, muzeja simbola otpornosti u ovom poslijepotresnom razdoblju.“

„I oni su, kao jedna od središnjih muzejskih institucija u Zagrebu morali evakuirati svojugradu. Međutim, nisu se samo posvetili obnovi svoje zgrade, nego su bili prvi koji su odlučili tu evakuiranu graduku kroz dvadesetak izložbi u Hrvatskoj i u inozemstvu podijeliti s publikom u drugim dijelovima Hrvatske i u inozemstvu, na takav način po prvi put, osiguravajući mobilnost nacionalne umjetničke zbirke izvan velikog središta.“

Prigodne riječi uputila je i zamjenica ravnatelja NMMU-a Tea Hatadi, koja je u ime ravnatelja i priređivača izložbe Branka Franceschija zahvalila svima koji su priredili ovu prekrasnu izložbu u izložbenom prostoru Kustodije Sisačke biskupije u Sisku, Ministarstvu kulture i medija RH, Klovićevim dvorima, biskupu Košiću, Gradu Sisku, Konzervatorskoj službi Sisak i izvođaču radova poduzetniku Davoru Vrbaneu.

Svima koji su radili na središnjem obilježavanju Europskog dana baštine u Hrvatskoj u Sisku te na obnovi zaštićene kulturne baštine zahvalili su i zamjenik sisačko-moslavačkog župana Mihael Jurić i gradonačelnik Siska Domagoj Orlić.

114 programa diljem zemlje

Na izložbi je izloženo jedanaest djela desetoro uglednih hrvatskih umjetnika. Trideseti Dani europske baštine u Hrvatskoj obilježeni su sa 114 prigodnih programa, u svim dijelovima Hrvatske te su ponovno prikazali iznimno nacionalno bogatstvo, raznolikost i jedinstvenost kulturne baštine naše zemlje, kao i iznimnu predanost Ministarstva kulture i medija RH zaštiti i očuvanju nacionalne baštine.